

Willemsfonds Rupelmonde
(1887-...)

Inventaris van het archief (1887-1959)

Willems-Fonds. Afdeeling Rupelmonde.

CONCERT-VOORDRACHT
& VERTOONING

Woensdag 26 December 1888, (2^{den} Kerstdag.)

om 4 1/2 ure namiddag.

IN "DE ZAAL" BENEDENSTRAAT, TE RUPELMONDE.

PROGRAMMA :

1. **Polka** voor piston en bugle.
2. **Romance.**
3. **Duo** voor twee pistons, met begeleiding van piano.
4. **Lied.**
5. VOORDRACHT: **Het Liberalism en het Openbaar Onderwijs: Eene grondige hervorming in het Schoolprogramma.**

Spreker: M^r VAN DE WALLE, Notaris te Mechelen.

Willemsfonds Rupelmonde (1887-...)

Inventaris van het archief (1887-1959)

oktober 2008

Deze inventaris kan online geconsulteerd worden: www.liberaalarchief.be

Uitgegeven door het Liberaal Archief
Kramersplein 23, 9000 Gent
Tel. +32 9 221 75 05
Fax +32 9 221 12 15
E-mail: info@liberaalarchief.be
Website: www.liberaalarchief.be

© Liberaal Archief
D/2008/3927/7

Met steun van de
Vlaamse overheid

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
INLEIDING	3
INVENTARIS	5
1. STATUTEN EN REGLEMENTEN	5
2. STUKKEN M.B.T. DE BESTUURSWERKING	5
3. STUKKEN M.B.T. DE LEDENADMINISTRATIE	5
4. BRIEFWISSELING	5
5. STUKKEN M.B.T. ACTIVITEITEN	6
6. FINANCIËLE STUKKEN	6
7. STUKKEN M.B.T. ONDERAFDELINGEN	7
8. STUKKEN M.B.T. ANDERE AFDELINGEN EN HET HOOFDBESTUUR	7

Inleiding

Willemsfonds, afdeling Rupelmonde (1887-...)

Het Willemsfonds, opgericht in 1851, is het oudste cultuurfonds in Vlaanderen en werd genoemd naar Jan Frans Willems (1793-1846), vader van de Vlaamse beweging. Gaandeweg werd de Vlaamse emancipatie gekoppeld aan een antiklerikaal ontvoogdende strijd en aan de bescherming van de rechten van de liberaal-vrijzinnige minderheid. Het Willemsfonds speelde een niet te onderschatten rol bij de ontwikkeling van de pluralistische en democratische gemeenschap waarin we nu leven.

Daarnaast is het Willemsfonds vooral een sociaal-culturele organisatie. Tegen de achtergrond van de evolutie in haar kerndoelstellingen van volksverheffing naar permanente vorming, was het Willemsfonds actief op het vlak van o.m. de publicatie van boeken, bibliotheekwezen, muziekleven, volksvoordrachten en ondersteuning van het officieel onderwijs.

Al vrij snel na de oprichting breidde het Willemsfonds zijn werking uit over gans Vlaanderen. Vanaf 1868 werden plaatselijke afdelingen opgericht, die zich toespitsten op de lokale werking. Het Algemeen Bestuur of Hoofdbestuur stond in voor de overkoepelende werking en, zoals tot uiting kwam tijdens de statutaire algemene vergaderingen, het uitstippelen van het beleid. De afdeling Rupelmonde werd opgericht in 1887.

Het archief

Het archief van het Willemsfonds afdeling Rupelmonde heeft een omvang van 0,30 strekkende meter en werd in 1996 door Lucien Caluwé aan het Liberaal Archief overgemaakt. Het bevat naast twee verslagboeken (1887-1933) ook briefwisseling, stukken m.b.t. activiteiten en financiële stukken.

Aanwijzingen voor de gebruiker

Het archief is vrij toegankelijk, de meeste stukken zijn opgesteld in het Nederlands. De opvraag- en citeertitel luidt *Liberaal Archief, Archief van Willemsfonds Rupelmonde*, gevolgd door het inventarisnummer.

Verwante archieven

Het Liberaal Archief bewaart, naast archiefmateriaal van een hele reeks andere afdelingen, ook het archief van het Willemsfonds Hoofdbestuur vanaf 1851.

Bibliografie

BOTS (Marcel) e.a. *Het Willemsfonds van 1851 tot 1914*. Gent, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen en Liberaal Archief, 1993, 289 p.

DE CAMPENEERE (Iris). *Bijdrage tot de studie van het Willemsfonds: afdeling en leden. 1851-1914*. Gent, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1991-1992, 265 + 110 p. (2 vol.)

VAN VELTHOVEN (Harry) & TYSENS (Jeffrey). *Vlaamsch van taal, van kunst en zin. 150 jaar Willemsfonds*. Gent, Willemsfonds Algemeen Bestuur i.s.m. Liberaal Archief, 2001, 256 p.

Inventaris

---

1. STATUTEN EN REGLEMENTEN

- “Reglement der afdeling Rupelmonde”, s.d.
Zie nr. 2.1.

2. STUKKEN M.B.T. DE BESTUURSWERKING

- 2.1. Verslagboek (jaarverslagen), 1887-1913. 1 deel.
Bevat ook:
- statuten,
- ledenlijsten, 1887-1913,
- rekeningen en begrotingen, 1887-1913,
- uitnodigingen, 1901 & 1912,
- overzicht m.b.t. de bibliotheek.

- 2.2. Verslagboek (jaarverslagen), 1913-1933. 1 deel.
Bevat ook:
- ledenlijsten, 1913-1933,
- rekeningen en begrotingen, 1913-1933,
- uitnodigingen voor voordrachten, 1914, 1924, 1926, 1928,
- uitnodiging voor de algemene vergadering van 20.9.1928,
- “toestand der volksbibliotheek van de afdeeling Rupelmonde”, 1914-1933,
- stukken m.b.t. de “Sectie der Naschoolsche Werken”, 1924-1933.

3. STUKKEN M.B.T. DE LEDENADMINISTRATIE

- Ledenlijsten, 1887-1933.
Zie nrs. 2.1. & 2.2.

4. BRIEFWISSELING

- 4.1. 1901-1902. 1 omslag.
4.2. 1905-1907. 1 omslag.
4.3. 1909. 1 stuk.
4.4. 1912. 1 omslag.
4.5. 1913. 1 omslag.
4.6. 1914. 1 omslag.
4.7. 1916-1918. 1 omslag.
4.8. 1919. 1 omslag.
4.9. 1920. 1 omslag.
4.10. 1921. 1 omslag.
4.11. 1922. 1 omslag.
4.12. 1923. 1 omslag.
4.13. 1924. 1 omslag.
4.14. 1927. 1 omslag.
4.15. 1928. 1 omslag.
4.16. 1929. 1 omslag.
4.17. 1930. 1 omslag.

4.18.	1931.	1 omslag.
4.19.	1932.	1 omslag.
4.20.	1933.	1 omslag.
4.21.	1934-1935.	1 omslag.
4.22.	1936.	1 omslag.
4.23.	1937.	1 omslag.
4.24.	1938.	1 omslag.
4.25.	1939.	1 omslag.
4.26.	1940.	1 omslag.
4.27.	1941.	1 omslag.
4.28.	1942.	1 omslag.

5. STUKKEN M.B.T. ACTIVITEITEN

5.1.	Programma's van concert- en voordrachtavonden, 1887-1888, 1891, 1901-1909, 1911, 1920-1931.	1 omslag.
----	Diverse uitnodigingen, 1901, 1912, 1914, 1924, 1926, 1928. Zie nrs. 2.1. & 2.2.	
5.2.	Menu ter gelegenheid van het 25-jarig jubelfeest, 1912.	1 stuk.
5.3.	Stukken m.b.t. een Conscience-avond, 1912.	1 omslag.
5.4.	Brochure <i>Ter nagedachtenis van Juffrouw Zoë Joséphine Houdenaert</i> , 1915.	1 stuk.
5.5.	Uitnodigingen, 1922-1923.	1 omslag.
5.6.	Uitnodigingen voor het "Jaarlijks Groot Turnfeest", 1924-1925.	1 omslag.
5.7.	Administratieve stukken m.b.t. een jubelfeest en een Willemsfondscongres, 1936-1937.	1 omslag.
5.8.	Programma's van Kerstfeesten, 1946, 1951-1952, 1954, 1958-1959.	1 omslag.

6. FINANCIËLE STUKKEN

----	Rekeningen en begrotingen, 1887-1933. Zie nrs. 2.1. & 2.2.	
6.1.	"Kasboek", 1887-1924.	1 deel.
6.2.	"Boek van inkomsten en uitgaven", 1901-1934.	1 deel.
6.3.	"Rekeningen en kwijtingen over de algemeene werkzaamheden van het Willemsfonds", 1931-1937.	1 omslag.

7. STUKKEN M.B.T. ONDERAFDELINGEN

- Overzicht m.b.t. de bibliotheek, s.d.
Zie nr. 2.1.
- “Toestand der volksbibliotheek van de afdeeling Rupelmonde”, 1914-1933.
Zie nr. 2.2.
- Stukken m.b.t. de “Sectie der Naschoolsche Werken”, 1924-1933.
Zie nr. 2.2.

8. STUKKEN M.B.T. ANDERE AFDELINGEN EN HET HOOFDBESTUUR

- 8.1. “Reglement van inwendige orde der afdeeling Willebroek”, s.d. 1 stuk.
- 8.2. “Willemsfonds - Afdeeling Willebroek - Reglement betreffende de openbare
volksboekerij”, s.d. 1 stuk.
- 8.3. “Willems-Fonds - Reglement van inwendige orde van het Algemeen Bestuur”,
s.d. 1 stuk.